

Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	: 2026
Zaaknummer	: 3813175
Datum	: 9 juli 2026
Onderwerp	: Richtinggevende prioriteiten Integraal Veiligheidsbeleid Alphen aan den Rijn 2027–2030

Voorstel:

1. De richtinggevende strategische prioriteiten ten behoeve van het Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030 vast te stellen, zijnde:
 - Grip op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek
 - Versterken informatiebeeld en regionale samenwerking op aanpak ondermijnende criminaliteit
 - Digitale weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen vergroten
 - Veilige wijken
2. In te stemmen met verdere uitwerking van bovenstaande thema's als strategische prioriteiten voor het definitieve Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030.

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

Gemeenten hebben met veel verschillende veiligheidsvraagstukken te maken, van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot cyberveiligheid, huiselijk geweld en ondermijnende criminaliteit. Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes – keuzes voor prioritering, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. Dit vergt integrale samenwerking zowel binnen de eigen gemeentelijke organisatie als met externe partners. Daarbij hoort het vierjaarlijks opstellen van een Integraal Veiligheidsbeleid (IVB). Het IVB geeft invulling aan de wettelijke regierol van de gemeente om het doorlopende proces van werken aan en sturen op integrale veiligheid goed vorm te geven. Op dit moment is het Integraal Veiligheidsbeleid Alphen aan den Rijn 2023 – 2026 van kracht.

Om te komen tot het IVB 2027 – 2030, is er onder andere een veiligheidsanalyse gemaakt. Deze veiligheidsanalyse vormt de inhoudelijke basis voor verdere uitwerking en prioritering binnen het IVB 2027 – 2023. Op basis van de huidige veiligheidsanalyse voor de gemeente Alphen aan den Rijn, komt het college tot de volgende prioriteiten die verder uitgewerkt dienen te worden voor het definitieve IVB:

- Grip op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek
- Versterken informatiebeeld en regionale samenwerking op aanpak ondermijnende criminaliteit
- Digitale weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen vergroten
- Veilige Wijken

Inleiding/aanleiding

Gemeenten hebben met veel verschillende veiligheidsvraagstukken te maken, van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot cyberveiligheid, huiselijk geweld en ondermijnende criminaliteit. Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes – keuzes voor prioritering, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. Dit vergt integrale samenwerking zowel binnen de eigen gemeentelijke organisatie als met externe partners. Daarbij hoort het vierjaarlijks opstellen van een Integraal Veiligheidsbeleid (IVB). Het IVB geeft invulling aan de wettelijke regierol van de gemeente om het doorlopende proces van werken aan en sturen op integrale veiligheid goed vorm te geven. Op dit moment is het Integraal Veiligheidsbeleid Alphen aan den Rijn 2023 – 2026 van kracht.

Om te komen tot het IVB 2027 – 2030, is er onder andere een veiligheidsanalyse gemaakt. Deze veiligheidsanalyse vormt de inhoudelijke basis voor verdere uitwerking en prioritering binnen het IVB 2027 – 2023. Op basis van deze veiligheidsanalyse, komt het college tot de volgende prioriteiten die verder uitgewerkt dienen te worden voor het definitief op te stellen IVB:

- Grip op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek
- Versterken informatiebeeld en regionale samenwerking op aanpak ondermijnende criminaliteit
- Digitale weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen vergroten
- Veilige Wijken

Beoogd maatschappelijk resultaat

Door een integrale aanpak op het gebied van veiligheid, waarin samenwerking en afstemming gezocht wordt met alle interne en externe partners, werken we zo effectief mogelijk aan het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Alphen aan den Rijn.

Kader

Vanuit artikel 172 in de gemeentewet heeft de gemeente de regierol op het lokale integrale veiligheidsbeleid.

Argumenten , eventuele risico's en eventuele alternatieven

Uit de veiligheidsanalyse komen een aantal duidelijke thema's naar voren. Deze zijn gebaseerd op onder andere politiecijfers, subjectieve data uit de Veiligheidsmonitor en ervaringen van professionals die zich dagelijks bezig houden met veiligheidsproblematiek.

1. Grip op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek

Het lokale en landelijke beeld ziet een stijging in problematiek rondom personen met onbegrepen gedrag. Deze problematiek legt druk op politie, gemeente, zorgpartners, woningcorporaties en hulpdiensten en kan doorwerken in woonoverlast,

maatschappelijke spanningen, brandrisico's, bedreigende situaties en gevoelens van onveiligheid in de woon- en leefomgeving.

2. Versterken informatiebeeld en regionale samenwerking op aanpak ondermijnende criminaliteit

De huidige aanpak op ondermijnende criminaliteit is nog veelal reactief, op basis van signalen of incidenten. Door in een eerder stadium beter zicht te krijgen op risicolocaties zoals specifieke locaties in buitengebieden en bedrijventerreinen, kwetsbare branches en criminele netwerken, kunnen er eerder maatregelen genomen worden. Daarbij wordt onder andere aangesloten op de ontwikkeling van het gemeentelijke dataplatform, zodat het team Veiligheid, Vergunningen en Inspectie eigen analyses kan ontwikkelen en informatiegestuurd kan werken.

3. Digitale weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen vergroten

Het vergroten van de digitale weerbaarheid en online veiligheid van kwetsbare groepen, met bijzondere aandacht voor ouderen, jongeren, ondernemers en inwoners die beperkt digitaal vaardig zijn. Online oplichting zoals helpdeskfraude en nepagenten blijft hardnekkig. Tegelijkertijd speelt een steeds groter deel van de leefwereld van jongeren zich online af. Digitale platforms kunnen bijdragen aan pesten, sextortion, ronselen, groepsdruk, en de verwevenheid van online gedrag met fysieke incidenten is aanzienlijk.

4. Veilige wijken

Deze prioriteit richt zich op zichtbare veiligheidsproblemen die inwoners dagelijks kunnen ervaren. Het gaat niet alleen om geregistreerde criminaliteit, maar ook om meldingen, signalen en gevoelens van onveiligheid. Juist overlast, slecht verlichte plekken, terugkerende meldingen of spanningen tussen bewoners kunnen de veiligheidsbeleving sterk beïnvloeden, ook wanneer er niet altijd sprake is van een strafbaar feit. Alhoewel uit de cijfers blijkt dat Alphenaren zich minder onveilig voelen dan de landelijke en regionale benchmarks, is het gevoel van onveiligheid in de buurt wel gestegen sinds de veiligheidsmonitor 2023.

Het is belangrijk om aan te geven dat het Integraal Veiligheidsbeleid de mogelijkheid biedt om enkele strategische veiligheidsprioriteiten verder te belichten, maar dat dit niet betekent dat aan andere veiligheidsproblematiek niets of minder wordt gedaan. Voor alle onderwerpen binnen het veiligheidsdomein is binnen de gemeente aandacht.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

Een belangrijk onderdeel van de veiligheidsanalyse is de Veiligheidsmonitor 2025. De Veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit. De Veiligheidsmonitor vormt hiermee een belangrijke vorm van inwonersparticipatie.

In totaal hebben 1.823 inwoners een volledige vragenlijst ingevuld: een respons van 33,5 procent. Er hebben 189 inwoners van Alphen aan den Rijn deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. De totale respons in Alphen aan den Rijn komt daarmee uit op 2.012. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Alphen aan den Rijn.

Financiële consequenties

Op dit moment geen gevolgen. Het uiteindelijke Integraal Veiligheidsbeleid, vast te stellen eind dit kalenderjaar, heeft (mogelijk) impact op financiële keuzes die gemaakt worden op de verschillende prioriteiten.

Realisatie

Na het vaststellen van de richtinggevende prioriteiten, zullen deze thema's verder worden uitgewerkt ten behoeve van het Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030. Het definitieve IVB wordt richting het einde van dit kalenderjaar geagendeerd voor de raad.

Bijlage(n)

- Raadsinformatiebrief Planning Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030
- Veiligheidsanalyse Alphen aan den Rijn 2026
- Analyse Veiligheidsmonitor 2025 door Ipsos

Gewaarmerkte bijlage(n)

–

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	:2026
Zaaknummer	:3813175
Datum	:9 juli 2026
Onderwerp	:Richtinggevende prioriteiten Integraal Veiligheidsbeleid Alphen aan den Rijn 2027-2030

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 juli 2026

besluit:

1. De richtinggevende strategische prioriteiten ten behoeve van het Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030 vast te stellen, zijnde:
 - Grip op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek
 - Versterken informatiebeeld en regionale samenwerking op aanpak ondermijnende criminaliteit
 - Digitale weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen vergroten
 - Veilige wijken
2. In te stemmen met verdere uitwerking van bovenstaande thema's als strategische prioriteiten voor het Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 juli 2026.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de voorzitter,

de griffier,

mr. F.D. (Erik) Heijningen, v drs. J.A.M. Timmerman